

Zgorzelec - Görlitz

1945 - 1998

Zgorzelec - Görlitz

1945 – 1998

ie historische Teilung der Stadt Görlitz 1945 in zwei Teile, dem rechtsseitig der Neiße gelegenen Zgorzelec und dem linksseitig gelegenen Görlitz, war prägend für die Zusammenarbeit beider Städte.

Trotz der damaligen politisch-historischen Bedingungen standen beide Städte vor der Notwendigkeit der Kooperation miteinander und man findet in der gemeinsamen Geschichte viele Ereignisse und Situationen, die man als „Meilensteine“ der Zusammenarbeit bezeichnen kann.

Bereits 1945 lieferte das damalige Städtische Kraftwerk den Strom für beide Städte. Das Trinkwasser für Zgorzelec kam seit März 1945 aus Görlitz, während Görlitz Gas aus dem polnischen Zgorzelec bezog. Im Oktober 1945 wurden in der Grundschule Nr. 1 zwei Klassen für ca. 50 deutsche Kinder eingerichtet, die damals im Zgorzelecer Gebiet lebten.

Am 06. Juli 1950 wurde in Zgorzelec das „*Oder-Neiße-Friedens-Abkommen*“ (Zgorzelecer Vertrag) über die Unantastbarkeit der Grenzen zwischen der VRP und der DDR unterzeichnet.

Eine große Bedeutung für die Entwicklung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit hatten die 1963 unterzeichneten Partnerschaften der Grundschulen, die von der Grundschule Nr. 5 in Zgorzelec ausging. Gemeinsam wurde z.B. der Lehrertag am 12. Juni in Görlitz und am 14. Oktober in Zgorzelec gefeiert. Die Zusammenarbeit fand zwischen Kindern und Jugendlichen meistens gleicher Altersstufen statt. Man besuchte sich gegenseitig und führte gemeinsam Diskotheken und Sportveranstaltungen durch. Bald fanden auch andere Bildungseinrichtungen Kontakt zueinander.

Im Jahr 1965 unterzeichnete die Zgorzelecer Arbeits- und Dienstleistungsfirma „22. Juli“ einen Kooperationsvertrag mit dem Kondensatorenwerk Görlitz über die Beschäftigung Zgorzelecer Bürgerinnen auf deutscher Seite.

Am 01. Januar 1972 wurde die deutsch-polnische Grenze auch für den privaten visafreien Grenzverkehr geöffnet. Diese Entscheidung erfolgte in Ergänzung des 1950 abgeschlossenen Abkommens und hat wesentlich zur Entwicklung zwischenmenschlicher Beziehungen beigetragen. Die Statistiken belegen einen erheblichen Anstieg deutsch-polnischer Eheschließungen seit dieser Zeit.

In den achtziger Jahren arbeiteten aufgrund abgeschlossener Werksverträge 340 Angestellte der polnischen Maschinenfabrik FAMAGO in Deutschland in Fabriken mit gleichartigem Betriebsprofil.

Ein Umbruch in den Beziehungen fand in dem Moment statt, als Polen nach dem Jahr 1989 den Weg zur vollen Demokratie beschritt und in Deutschland die Berliner Mauer fiel. Seit jener Zeit erfolgte eine Belebung der Beziehungen zwischen Görlitz und Zgorzelec.

istoryczny pojałtański podział miasta Görlitz, na dwie części, przez długie lata odcisnął się piętnem na współpracy pomiędzy prawobrzeżnym Zgorzelcem, a Görlitz – zasadniczą częścią miasta, które znalazło się po lewej stronie Nysy Łużyckiej.

Pomimo, ówczesnych uwarunkowań politycznych i historycznych oba miasta stały przez koniecznością wzajemnej kooperacji i we wspólnych dziejach można znaleźć wiele wydarzeń i sytuacji, które dziś określić można mianem: „kamieni milowych” w rozwoju współpracy.

Już w 1945 roku dawna elektrownia miejska dostarczała prąd obu miastom, natomiast wodę pitną dostarczano z Görlitz do Zgorzelca od połowy marca 1946 roku, a gaz od 1 kwietnia tegoż roku.

W październiku 1945 roku, w pierwszej funkcjonującej na terenie miasta Szkole Podstawowej nr 1, zorganizowano dwie klasy dla około 50-cioro dzieci z rodzin niemieckich, zamieszkujących wówczas na terenie Zgorzelic.

6 lipca 1950 roku podpisany został tzw. Układ Zgorzelecki stanowiący o nienaruszalności granic pomiędzy PRL a NRD.

Duże znaczenie dla rozwoju współpracy ponadgranicznej miała notowana od 1963 roku współpraca szkół podstawowych, którą zainicjowała Szkoła Podstawowa nr 5 w Zgorzelcu. Wspólnie obchodzono na przykład „Dzień Nauczyciela” – 12 czerwca w Görlitz i 14 października w Zgorzelcu. Omawiana współpraca objęła wkrótce również dzieci i młodzież, najczęściej na poziomie poszczególnych klas. Odbływały się wzajemne wizyty, wspólne dyskoteki, a przede wszystkim rozgrywki sportowe. Wkrótce kontakty nawiązały również inne placówki oświatowe.

W 1965 roku Zgorzelecka Spółdzielnia Pracy i Usług Wielobranżowych im. Manifestu 22 Lipca, podpisała umowę kooperacyjną z Fabryką Kondensatorów w Görlitz na montaż kondensatorów.

1 stycznia 1972 roku otwarto granicę dla małego ruchu bezdewizowego, decyzja ta stanowiła jedno z najlepszych uzupełnień wspomnianego wcześniej układu i przyczyniła się w znacznym stopniu do rozwoju kontaktów międzyludzkich. Właśnie w tym okresie statystyki odnotowują znaczny wzrost ilości zawieranych małżeństw polsko - niemieckich.

W latach 80-tych brak siły roboczej po stronie niemieckiej spowodował oddelegowanie 340 pracowników Fabryki Maszyn Górnicztwa Odkrywkowego FAMAGO do pracy kontraktowej w zakładach niemieckich o podobnych profilach.

Zasadniczy przełom dokonał się w momencie, w którym Polska po 1989 roku wkroczyła na drogę pełnej demokracji, a w Niemczech runął Mur Berliński. Od tego czasu notuje się znaczne ożywienie stosunków pomiędzy Zgorzelcem a Görlitz.

Bereits am 22.04.1991 wird der Vertrag über die Zusammenarbeit zwischen beiden Städten unterzeichnet. Aufgrund der ständigen Vertiefung der Zusammenarbeit wird dieser Vertrag am 02.12.1993 modifiziert und mit neuen Themen der Zusammenarbeit ergänzt und in der am 27.04.1996 stattfindenden gemeinsamen Stadtratssitzung unterzeichnet.

Die folgende Darstellung der Entwicklung der Beziehungen zwischen Görlitz und Zgorzelec stellt den Versuch einer chronologisch und substantiellen Erfassung der Ereignisse in den Jahren 1991 bis 1998 dar. Nicht alle Treffen und Ereignisse konnten festsgehalten werden. Zum grössten Teil haben wir uns auf Presseberichte und Notizen, die zu den verschiedensten Anlässen gemacht wurden, gestützt. Es wurde auf Bildmaterial aus Beständen miteinander kooperierender Einrichtungen, Verbänden und Organisationen zurück gegriffen. Auch von der Bevölkerung beider Städte wurde uns Material zur Verfügung gestellt.

Uns ist die Unvollkommenheit dieses Werkes bewusst, denn es ist fast unmöglich, alle Ereignisse der Zusammenarbeit beider Städte in der Zeit von 1991 bis 1998 darzustellen. Die wichtigsten werden Ihnen im Teil I der Chronik vorgestellt.

In einem zweiten Teil wird die Zusammenarbeit nach der Unterzeichnung der Proklamation der Europastadt Görlitz/Zgorzelec, während einer gemeinsamen Stadtratssitzung am 5. Mai 1998, dargestellt.

Ab diesem Tag beginnt die durch Beschlüsse der unterzeichneten Proklamation geregelte Zusammenarbeit. Die Europastadt entstand als Konsequenz der historischen Umwandlung und deren Auswirkungen auf die polnische und deutsche Bevölkerung, aus der Tatsache eines gemeinsamen Kulturkreises, im Ergebnis der gemeinsamen Lösung der verschiedenen Probleme auf dem Gebiet der Kultur, der Bildung, der Wirtschaft und der kommunalen Ebene. Die Stadt soll ihrer Bevölkerung immer bessere Lebensbedingungen bieten, aber auch die nationalen und gesellschaftlichen Interessen jeder Seite berücksichtigen.

Die partnerschaftlichen Kontakte der Städte, deren ständige Vertiefung und Entwicklung haben die Entstehung dieser Idee der Chronik bewirkt, um sie der nachfolgenden Generation zu erhalten. Das sind jetzt nicht mehr nur gelegentliche Treffen. Das ist eine ernste Form der Problemlösung im Geiste der europäischen Integration zwischen zuverlässigen Partnern, ganz besonders nach der Festigung der Selbstverwaltung in Polen. Die Chronik der Europastadt ist ein Beweis der Gestaltung der deutsch-polnischen Beziehungen im Mikro-Massstab und ein Beweis für die Integration der Bevölkerung Europas.

Wir übergeben Ihnen ein gemeinschaftliches deutsch-polnisches Werk in der Hoffnung, Ihr Interesse geweckt zu haben und an dessen Fortsetzung mitzuarbeiten. Wir hoffen, dass es irgendwann wertvolles Archivmaterial darstellt, das die Geschichte einer Beziehung beschreibt und als Grundlage neuer, noch interessanterer Werke dient.

Już 22.04.1991 roku zostaje zawarta pierwsza oficjalna umowa dotycząca współpracy pomiędzy miastami. Ze względu na systematyczne rozszerzanie się jej zakresu, zostaje zmodyfikowana w dniu 2.12.1993 roku i rozszerzona o nowe obszary współdziałania aneksem podpisanym na wspólnej sesji Rad Miejskich w Zgorzelcu w dniu 27.04.1996 roku.

Niniejsze opracowanie stanowi próbę chronologicznego i faktograficznego ujęcia rozwoju stosunków pomiędzy Miastami Zgorzelec, a Görlitz, w okresie od roku 1991 do 1998.

Jego autorzy zadali sobie wiele trudu, by zebrać i ułożyć w sposób chronologiczny wydarzenia dotyczące współpracy w tym okresie, pomiędzy oboma miastami.

Ze względu na brak stałej ewidencji kontaktów, spotkań i wydarzeń w poszukiwaniach, w znacznej części oparto się na zapiskach znajdujących się w materiałach, prasowych i notatkach poczynionych podczas różnego rodzaju spotkań. Wykorzystano również materiały zdjęciowe znajdujące się w zasobach współpracujących ze sobą instytucji, stowarzyszeń oraz udostępnione przez mieszkańców obu miast.

Zdajemy sobie sprawę z niedoskonałości dzieła, które przecież żadną miarą nie jest w stanie ująć wszystkich wydarzeń jakie miały miejsce we współpracy pomiędzy miastami w latach 1991-98. Tym niemniej najważniejsze z nich, znalazły swoje odbicie w pierwszej z części kroniki. Znacznie pełniejszy opis wydarzeń można znaleźć w części drugiej, która opisuje wydarzenia dotyczące współpracy po podpisaniu proklamacji o utworzeniu Europa-Miasta Zgorzelec-Görlitz, czyli od maja 1998 roku.

Od tego bowiem momentu rozpoczyna się uregulowana postanowieniami podpisaną proklamacją, współpraca. 5 maja 1998 roku na wspólnej sesji Rad Miejskich (Görlitz i Zgorzelca) została podpisana Proklamacja dotycząca utworzenia Europa-Miasta.

Europa-Miasto – to miasto zaistniałe w wyniku przemian historycznych, zamieszkałe przez społeczność polską i niemiecką, a będące we wspólnym obiegu kulturowym, wspólnie rozwiązujące problemy kultury, oświaty, gospodarki i spraw komunalnych. Miasto, które stwarza coraz lepsze warunki życia mieszkańców przy zachowaniu przez oba miasta narodowej i państwowej racji stanu.

Partnerskie kontakty miast, ich ciągły rozwój i zacieśnienie współpracy, przyczyniły się do powstania zamysłu uwiecznienia ich dla pokoleń. To już nie sporadyczne, okolicznościowe spotkania. To poważne, w duchu integracji europejskiej rozwiązywanie problemów przez stabilnych partnerów, zwłaszcza po umocnieniu się samorządu w Polsce.

Kronika Europa-Miasta jest dowodem kształtowania się stosunków polsko-niemieckich w skali mikro oraz dowodem przełamywania barier miast funkcjonujących w dwóch różnych układach politycznych. Kronika Europa-Miasta, to także dowód integrowania się społeczeństw w Europie. Autorzy Kroniki liczą na jej przydatność w wymiarze historycznym.

KALENDARIUM 1945 – 1990

Das Entstehen einer Partnerschaft zwischen Görlitz und Zgorzelec 1945 bis 1990
Historia powstania partnerstwa pomiędzy Zgorzelcem a Görlitz, od 1945 do 1990

Das Ende des 2. Weltkrieges brachte in Durchsetzung des Potsdamer Abkommens eine Neufestlegung der Grenzen zwischen Deutschland und Polen, in dessen Folge Görlitz in das deutsche Görlitz und das polnische Zgorzelice geteilt wurde das 1947 in Zgorzelec umbenannt wurde.

Die Ministerpräsidenten der DDR und der VRP unterzeichnen den Vertrag über die „Oder-Neiße-Friedensgrenze“ in Zgorzelec.

Freigabe des Eisenbahnviaduktes über die Neiße.

Freigabe der Grenzbrücke „Brücke der Freundschaft“.

Gemeinsame Vermessungsarbeiten an der Neiße; Ausbau und Instandhaltungsmaßnahmen werden gemeinsam geplant und realisiert.

Das „Abkommen über die wirtschaftliche und wissenschaftlich-technische Zusammenarbeit“ zwischen Görlitz und Zgorzelec wird unterzeichnet, auf dessen Grundlage sich erste Partnerschaftsbeziehungen zwischen Bildungseinrichtungen, Betrieben, Institutionen, Vereinen und Verbänden entwickeln.

1. Industriekooperation zwischen dem Kondensatorenwerk Görlitz und dem Zgorzelecer Betrieb „22. Lipca“.

Unterzeichnung des „Vertrages über Freundschaft, Zusammenarbeit und gegenseitigen Beistand“ zwischen der DDR und der VRP, was zu einer weiteren Verbesserung der Rahmenbedingungen für die interkommunale Zusammenarbeit führt.

05-1945

06.06.1950

02.07.1957

1958

1957 – 1960

22.04.1960

1966

15.03.1967

Zakończenie II Wojny Światowej. W wyniku realizacji założeń Układu Poczdamskiego doszło do wytyczenia nowej granicy między Polską i Niemcami. Granica podzieliła miasto Görlitz na dwie części, niemieckie Görlitz i polskie Zgorzelice, które w roku 1947 przemianowano na Zgorzelec.

Premierzy: PRL i NRD podpisali w Zgorzelcu traktat „O pokojowej granicy na Odrze i Nysie”.

Oddanie do użytku wiaduktu kolejowego nad Nysą.

Uruchomienie mostu granicznego „Mostu Przyjaźni”.

Wspólne prace pomiarowe, planowanie i realizacja rozbudowy oraz utrzymania stanu technicznego Nysy Łużyckiej.

Podpisanie „Umowy o współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej” między Görlitz i Zgorzelcem. Na tej podstawie rozwijają się pierwsze stosunki partnerskie między ośrodkami kształcenia, zakładami pracy, instytucjami, stowarzyszeniami i związkami.

I Kooperacja przemysłowa pomiędzy Zakładem Kondensatorów w Görlitz i Zgorzeleckimi Zakładami „22-go Lipca”.

Podpisanie „Umowy o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy” pomiędzy NRD i PRL, doprowadziło do dalszej poprawy warunków ramowych dla współpracy międzykomunalnej.

Mit der Öffnung der deutsch-polnischen Grenze für den individuellen Grenzverkehr beginnt ein neuer Abschnitt in der Geschichte beider Städte.

Es findet ein städtebaulich-architektonischer Ideenwettbewerb Görlitz/Zgorzelec zur gemeinsamen Gestaltung der unmittelbaren Neiße-Uferzone statt.

Die deutsch-polnische Grenze wird aufgrund der Solidarność - Bewegung für den Individualverkehr wieder geschlossen, die Partnerschaftsbeziehungen zwischen beiden Städten werden eingestellt.

Erneute Kontaktaufnahme zu den polnischen Partnern, die zur Unterzeichnung eines Programmes über die Zusammenarbeit der Grenzstädte Görlitz und Zgorzelec führt.

Ein gemeinsamer Stadtplan „Görlitz - Zgorzelec“ wird herausgegeben.

Die politischen Veränderungen in der DDR führen zur erneuten Öffnung der deutsch-polnischen Grenze für den individuellen Reiseverkehr.

Erste freie Kommunalwahlen in Görlitz - das wird die Grundlage für eine neuartige Zusammenarbeit zwischen Görlitz und Zgorzelec.

Beitritt der DDR zur Bundesrepublik Deutschland.

Endgültige Grenzfestschreibung zwischen Deutschland und Polen im „Grenzbestätigungsvertrag“.

1972

Rozpoczęcie nowego rozdziału historii obu miast otwarciem granicy polsko-niemieckiej dla indywidualnego ruchu granicznego.

1977

Przeprowadzono konkurs „urbanistyczno-architektoniczny” Zgorzelec/Görlitz celem wspólnego ukształtowania bezpośredniej „strefy brzegowej Nysy”.

1980

Zamknięto granicę polsko-niemiecką dla indywidualnego ruchu granicznego z obawy przed przedostaniem się na obszar NRD ruchu „Solidarność”. Zawieszenie stosunków partnerskich pomiędzy miastami.

06 – 1983

Ponowne nawiązanie kontaktów z polskimi partnerami, które doprowadziło do podpisania programu o współpracy miast granicznych: Zgorzelec i Görlitz.

1985

Wydanie wspólnego planu miast „Zgorzelec i Görlitz”.

1989

Zmiany polityczne w NRD doprowadziły do ponownego otwarcia granicy polsko-niemieckiej dla indywidualnego ruchu granicznego.

06.05.1990

W Görlitz odbyły się I wolne wybory samorządowe będące fundamentem dla nowej współpracy między Zgorzelcem i Görlitz.

03.10.1990

Przystąpienie NRD do RFN.

14.11.1990

Ostateczny zapis o granicach w „Umowie o potwierdzeniu granic” między Polską a Niemcami.

KALENDARIUM 1991

Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages zwischen Görlitz und Zgorzelec.

1. Tagung der deutsch-polnischen Regierungskommission für grenznahe und regionale Zusammenarbeit in Görlitz.

1. Internationale ARCHA-Konferenz in Görlitz.

1. Niederschlesisches Symposium in der Görlitzer Stadthalle.

Kommunalpolitiker aus Görlitz, Zgorzelec und Novy Jicin besuchen Lille.

Konferenz Euroregion „Dreiländereck“.

Besuch polnischer Schüler im Musiktheater Görlitz.

1. gemeinsames Fronleichnamsfest.

Unterzeichnung des Vertrages zwischen der BRD und der Republik Polen über gute Nachbarschaft und freundschaftliche Zusammenarbeit, sowie des Abkommens über das deutsch-polnische Jugendwerk.

Neugründung des Sechsstädtebundes.

Treffen der Bundesbauminister der BRD und Polens.

Internationales Jugendlager in Görlitz.

Das Görlitzer Journal „Viadukt“ erscheint in polnischer Sprache.

Blumen- und Kunstmarkt vor dem Dom Kultury.

Euroradler treffen in Görlitz ein.

XIII. Ostsachsenlauf mit Gästen aus Zgorzelec.

22.04.1991

22.04.1991

05.05.1991

10.05.1991

20.05.1991

23.05.1991

26.05.1991

30.05.1991

17.06.1991

21.06.1991

25.06.1991

15.07.1991

18.07.1991

20.07.1991

22.07.1991

27.07.1991

Podpisanie umowy o stosunkach partnerskich pomiędzy miastami Görlitz i Zgorzelcem.

I posiedzenie Niemiecko - Polskiej Komisji Rządowej ds. Współpracy Przygranicznej i Regionalnej w Görlitz.

I Międzynarodowa Konferencja ARCHA w Görlitz.

I Dolnośląskie Sympozjum w Stadthalle w Görlitz.

Przedstawiciele samorządów Zgorzelca, Görlitz oraz Novego Jicina z wizytą w Lille we Francji.

Konferencja Euroregionu „Trójkąt trzech granic”.

Zgorzeleccy uczniowie odwiedzają Teatr Muzyczny w Görlitz.

Pierwsze wspólne obchody uroczystości Bożego Ciała, świętowane przez niemieckich i polskich katolików.

Podpisanie umowy pomiędzy RFN, a Polską o współpracy i dobrych stosunkach sąsiedzkich oraz porozumienia o polsko-niemieckich warsztatach młodzieżowych.

Odnowienie Związku Sześciu Miast

Spotkanie na Moście Przyjaźni Ministrów Budownictwa Polski i RFN.

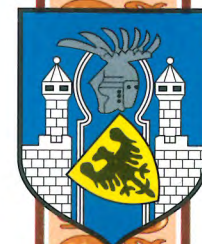
Międzynarodowy obóz młodzieżowy w Görlitz.

Czasopismo „Viadukt” ukazuje się także w języku polskim.

Kiermasz Kwiatów i Sztuki przed Zgorzeleckim Domem Kultury.

„Eurocykliści” przybywają do Görlitz.

XIII Bieg Wschodnio-Saksoński z udziałem zawodników ze Zgorzelca.

Teilnehmer des „Euro – Lauf 91” treffen in Görlitz ein.	04.08.1991	Z Wrocławia wystartował bieg uliczny „Euro – Lauf 91”.
Musikinstrumente an gemeinsame Schalmeienkapelle übergeben.	20.08.1991	Przekazanie instrumentów muzycznych dla Zgorzelca celem utworzenia wspólnego zespołu szalabajowego.
Vereinbarung der Grenzkooperation mit Polen.	29.08.1991	Uzgodnienie kooperacji granicznej z Polską.
Inbetriebnahme des ersten deutsch – polnischen Bus – Linienverkehrs.	09.09.1991	Uruchomienie nowej miejskiej linii autobusowej z Görlitz przez granicę do Zgorzelca.
Gemeinschaftsveranstaltung zum 200. Todestag von Mozart.	05.12.1991	Wspólna impreza w 200 rocznicę śmierci Mozarta
Grundsteinlegung für den Bau der deutsch – polnischen Autobahn.	19.12.1991	Budowa pomocniczego mostu pontonowego przez Nyse przez pionierów Bundeswehry.
1. Treffen der Feuerwehr Görlitz und Zgorzelec.	12 – 1991	I spotkanie Straży Pożarnych Zgorzelca i Görlitz.

**22.04.1991 Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages zwischen Görlitz und Zgorzelec
Podpisanie nowej umowy o stosunkach partnerskich pomiędzy miastami Görlitz i Zgorzelec**

 Unter Anwesenheit des polnischen Staatssekretärs Karol Szwarc, Botschafter Dr. Horst Dieckmann vom Auswärtigen Amt und der Dresdner Regierungspräsidentin Frau Wiemer wurde die Unterzeichnung des Partnerschaftsvertrages der beiden Neißestädte als historisches Ereignis gewürdigt. Es wurde zum Ausdruck gebracht, dass dieser Vertrag ein erster Schritt auf dem Weg zu einem vereinten Europa sei. Er ist ein Appell an Deutsche und Polen, ihr Verhältnis zueinander von den Belastungen zu befreien, die die willkürliche Grenzziehung nach dem 2. Weltkrieg hervorgebracht hat.

 Podpisana w obecności polskiego Sekretarza Stanu – Karola Szwarc, Ambasadora – Horata Dickmanna oraz Przewodniczącej Okręgu Regencyjnego z Drezna – pani Wiemer partnerska umowa pomiędzy obydwooma miastami leżącymi nad Nysą Łużycką stała się wydarzeniem historycznym. Stwierdzono, że stanowi ona pierwszy krok na drodze do zjednoczonej Europy. Jest ona apelem do Niemców i Polaków, aby uwolnili swoje wzajemne stosunki od uprzedzeń wynikających ze zmiany układu granic po II Wojnie Światowej.

22.-23.04.1991 1. Tagung der deutsch-polnischen Regierungskommission für grenznahe und regionale Zusammenarbeit in Görlitz
I Posiedzenie Niemiecko-Polskiej Komisji Rządowej ds. Współpracy Przygranicznej i Regionalnej w Görlitz

 Auf ihrem ersten Treffen bildete die Kommission Ausschüsse für Fragen im grenznahen Bereich und für interregionale Fragen. Es stehen keine spektakulären Großprojekte in dem Arbeitsprogramm, sondern es soll eine Partnerschaft entstehen, die den sich in einem tiefgreifenden wirtschaftlichen Strukturwandel befindlichen Grenzregionen beider Länder, bei der Förderung eines gesunden Mittelstandes und der Ausbildung von Managern und Handwerkern, sowie der Bildung von lokalen und regionalen Wirtschaftsvereinigungen helfen soll.

 Powołana podczas listopadowego spotkania Kanclerza Niemiec H. Kohla i Premiera Tadeusza Mazowieckiego Niemiecko-Polska Komisja Rządowa obradowała po raz pierwszy w Görlitz nad Nysą. Podczas posiedzenia powołano podkomisje, które zajmować się będą problematyką terenów nadgranicznych oraz problematyką międzyregionalną. Program pracy Komisji nie obejmuje dużych, spektakularnych projektów. Jego celem jest stworzenie partnerstwa, które pomoże regionom granicznym obu krajów dotkniętym głębokimi, strukturalnymi zmianami gospodarczymi we wsparciu średniej przedsiębiorczości, w kształceniu managerów i rzemieślników oraz w tworzeniu lokalnych i regionalnych związków gospodarczych.

30.05.1991 Erstes gemeinsames Fronleichnamsfest
Wspólne obchody Bożego Ciała

 Mit einer Eucharistie – Feier auf der Freilichtbühne Zgorzelec und mit der Fronleichnamsprozession über die Grenze bis zum Park an der Görlitzer Stadthalle, begingen Tausende polnische und deutsche Katholiken gemeinsam ihren hohen Feiertag um ein „Zeichen der Hoffnung, Liebe und brüderlichen Freundschaft über die Grenzen hinweg zu setzen“. Die Grenze zwischen beiden Ländern, Völkern und Gläubigen soll nicht trennen, sondern verbinden. Dieser Grundgedanke kam auch in den Predigten von Kardinal Gulbinowicz, Erzbischof von Wrocław, und dem katholischen Bischof Huhn von Görlitz zum Ausdruck. Auf der Grenzbrücke erteilte Kardinal Gulbinowicz den Segen nach allen vier Himmelsrichtungen.

 Otwarcie obchodów nastąpiło w amfiteatrze w Zgorzelcu mszą pontyfikalną, następnie procesja eucharystyczna utworzona przez tysiące polskich i niemieckich katolików przeszła Mostem Przyjaźni do Parku Miejskiego w Görlitz. Procesja miała być wyraźnym „symbolem nadziei, miłości i przyjaźni mieszkańców wykraczającej ponad granice państwa”. Granica pomiędzy dwoma państwami, narodami i wiernymi nie powinna dzielić, tylko łączyć. To przesłanie odnaleźliśmy w kazaniu Kardynała Gulbinowicza, Biskupa Wrocławia oraz Biskupa Huhna, Katolickiego Biskupa miasta Görlitz. Na moście Kardynał Gulbinowicz pobłogosławił cztery strony świata.

15. – 26.07.1991 Internationales Jugendlager in Görlitz Międzynarodowy Obóz Młodzieżowy w Görlitz

 In der Jugendherberge Görlitz wird ein Internationales Jugendlager mit Jugendlichen aus 5 europäischen Ländern durchgeführt. Auf Einladung des OB lernen 75 Jugendliche aus den Görlitzer Partnerstädten Amiens, Molfetta, Wiesbaden, Zgorzelec und Novy Jicin die Stadt und ihre Umgebung kennen. Das gemeinsame Erleben dieses Jugendlagers, zu dem auch Treffen mit Jugendlichen aus Görlitz und ein gemeinsames Sportfest gehören, soll ein Beitrag zur Gestaltung des Hauses Europa sein.

 W schronisku młodzieżowym w Görlitz zorganizowano międzynarodowy obóz dla młodzieży z 5 krajów europejskich. Na zaproszenie Nadburmistrza młodzież z partnerskich miast Görlitz: Amiens, Molfetty, Wiesbaden, Zgorzelca i Novego Jicina zwiedziła Görlitz i okolice. Wspólny obóz, jak i spotkanie z młodzieżą z Görlitz były częścią procesu tworzenia „Domu Europejskiego”.

20.08.1991 Musikinstrumente an gemeinsame Schalmeienkapelle übergeben Przekazanie instrumentów muzycznych dla Zespołu szalabajowego

 36 Musikinstrumente zum Aufbau einer gemeinsamen Schalmeienkapelle übergibt der Görlitzer Oberbürgermeister M. Lechner an Vertreter des Dom Kultury Zgorzelec, verbunden mit der Hoffnung, dass sie bald zur Freude der Görlitzer und Zorzelecer Bürger musizieren möge. Herr Grudzinski, der zukünftige Leiter der Schalmeienkapelle verspricht, dass der erste Auftritt in Görlitz stattfinden werde.

 Nadburmistrz Görlitz M. Lechner przekazał 36 instrumentów na ręce przedstawicieli MDK w Zgorzelcu dla mającego powstać wspólnego zespołu szalabajowego, wyrażając nadzieję, że zagra on wkrótce ku radości mieszkańców Zgorzelca i Görlitz. Pan Grudziński, kierownik przyszłego zespołu obiecał, że pierwszy występ zespołu odbędzie się w Görlitz.

29.08.1991 Vereinbarung der Grenzkooperation mit Polen Uzgodnienia w sprawie kooperacji granicznej z Polską

 Die BRD und Polen werden schon in Kürze ein Abkommen über die Verbesserung der Zusammenarbeit an der gemeinsamen Grenze abschließen. Das vereinbarten die Innenminister beider Länder, Wolfgang Schäuble und Henryk Majewski auf ihrem Treffen in Görlitz. Um die positive Entwicklung zwischen beiden Ländern fortzusetzen, werden 14 neue Übergänge, vor allem in den sogenannten Zwillingssorten für den kleinen Grenzverkehr geöffnet. Beide Regierungen wollen die Zusammenarbeit bei der Bekämpfung der grenzüberschreitenden organisierten Kriminalität verbessern und gemeinsame Initiativen zur Bewältigung der Flüchtlingsproblematik erörtern.

 Podczas spotkania w Görlitz Ministrów Spraw Wewnętrznych obu krajów, Wolfganga Schäuble i Henryka Majewskiego ustalono, że w najbliższym czasie zostanie podpisane porozumienie o poprawie współpracy na wspólnych granicach. Celem kontynuacji dalszego pozytywnego rozwoju, otwartych zostanie 14 nowych przejść małego ruchu granicznego, przede wszystkim w tzw. miastach bliźniaczych. Oba państwa pragną stworzyć korzystniejsze warunki dla zwalczania kryminogenności oraz podjąć wspólną inicjatywę mającą na celu zaradzenie problemowi uchodźców.

09.09.1991 Inbetriebnahme des ersten deutsch – polnischen Bus-Linienverkehrs Uruchomienie pierwszej polsko – niemieckiej linii autobusowej

 Im Stundentakt, von 9 bis 18 Uhr, verkehren die Busse der Stadtbuslinie vom Posteck in Görlitz über den Grenzübergang zum Hauptbahnhof nach Zgorzelec, im Gegenverkehr stündlich von 9.30 bis 18.30 Uhr. Die Preise sind einheitlich geregelt, 1 DM bzw. 5000 Zł. Dezernent Stephan Loge zog auf der Fahrt zum Grenzübergang ein erstes Resümee und hob die Unterstützung der Landesregierung und des Bundesinnenministeriums hervor. Auf der ersten Fahrt nahm auch der stellvertretende Bürgermeister von Zgorzelec teil. Die „Jungfernfahrt“ verlief komplikationslos und die Abfertigung durch Zoll und BGS wurde zügig durchgeführt.

 Co godzinę od godz. 9:00 do godz. 18:00 kursują pojazdy miejskiej linii autobusowej prowadzącej z Placu Pocztowego w Görlitz przez most graniczny do Dworca Głównego w Zgorzelcu. W stronę powrotną autobusy jeżdżą od godz. 9:30 do 18:30. Ceny są ujednolicone: 1 DM, – lub 5000 zł,–. Szef wydziału Stephan Loge jako pierwszy podsumował przedsięwzięcie, podczas jazdy do przejścia granicznego, wyrażając wdzięczność za pomoc Rządowi Landu i Ministerstwu Niemiec. W pierwszej podróży uczestniczył również Z-ca Burmistrza Zgorzelca. Jazda przebiegła bezproblemowo, przy szybkiej odprawie służb celnych i straży granicznej.

KALENDARIUM 1992

Sternsinger aus Görlitz auch in Zgorzelec.

Gründung eines gemeinsamen Kulturbüros.

Forum über Förderung regionaler Wirtschaftsbeziehungen mit den Ländern des Ostens.

Tagung des Kuratoriums „Schlesische Lausitz“.

Auftaktkonzert des Philharmonischen Orchesters im Rahmen des „Europera-Projektes“.

SZ-Bericht über Rehabilitationseinrichtung in Zgorzelec.

Arbeitsbesuch des Bundespräsidenten R. v. Weizsäcker in Görlitz.

„Via Regia“ aus Görlitz mit Theodor Heuss – Medaille geehrt.

Hilfeersuchen polnischer Ärzte an Deutschland wegen Drogensucht und Aids.

I. Niederschlesische Garten – und Blumenausstellung „Garten Görlitz“.

Gemeinsame Veranstaltung zum „Welttag der Behinderten“.

Herausgabe eines gemeinsamen Informationsprospektes.

Gemeinsame Fotoausstellung im Dom Kultury „Görlitz gestern – Zgorzelec heute“.

II. Niederschlesisches Symposium zum Thema „Möglichkeiten, Probleme und Grenzen der Einbindung Schlesiens in das europäische Haus“.

Treffen Görlitzer und Zgorzelecer Vertreter sozialer Einrichtungen.

06.01.1992 Kolędnicy z Görlitz w Zgorzelcu.

06.01.1992 Powstanie Biura Kulturalno-Informacyjnego Zgorzelec –Görlitz.

08.01.1992 Forum poświęcone wspieraniu stosunków gospodarczych z krajami wschodnioeuropejskimi.

18.01.1992 Dni Kuratorium „Śląskie Łużyce”.

23.01.1992 Wspólny koncert muzyków z Polski i Orkiestry Filharmonii z Görlitz.

29.01.1992 Publikacja w Gazecie Saksońskiej dot. pracy Ośrodka Rehabilitacji w Zgorzelcu.

20.02.1992 Wizyta Prezydenta Niemiec R.v. Weizackera w Görlitz.

22.02.1992 Polsko – niemieckie stowarzyszenie „Via Regia” nagrodzone Medalem Theodora - Heussa.

27.02.1992 Apel lekarzy polskich do niemieckich w sprawie pomocy w walce z narkomanią i AIDS.

12.03.1992 I- Dolnośląska Wystawa Ogrodów i Kwiatów „Ogród Görlitz”.

25.03.1992 Międzynarodowe spotkanie w ramach obchodów „Światowego Dnia Inwalidy”.

26.03.1992 Publikacja wspólnego prospektu informacyjnego.

29.03.1992 Otwarcie wystawy fotograficznej w MDK Zgorzelec pt.„Görlitz wczoraj – Zgorzelec dziś”.

04.04.1992 II Dolnośląskie Sympozjum nt. „Możliwości, problemy dotyczące włączenia Śląska do domu europejskiego”.

27.04.1992 Spotkanie przedstawicieli instytucji socjalnych z Görlitz i Zgorzelca.

Zum 18. Mal findet der „Niederschlesische Städtelauf“ statt.

Promotionsveranstaltung zur Vorbereitung der gemeinsamen Wirtschafts – und Kulturtage in Görlitz und Zgorzelec.

2. Tage der Begegnung durch „Via Regia“ in Görlitz und Zgorzelec.

Bundeswirtschaftsminister Möllemann zu Arbeitsbesuch in Görlitz.

Benefizkonzert für die Erhaltung des Biblischen Hauses.

Staatssekretär für Wirtschaft und Arbeit Dr. Zeller in Görlitz.

Gemeinsame Fronleichnamfeier.

Workshop zum Thema „Grenzüberschreitende Maßnahmen zur Umweltentlastung durch Förderung des Einsatzes neuer Energietechnologien“.

1. Niederschlesien – Lauf von Görlitz nach Wrocław.

Treffen von Ärzten aus Görlitz und Zgorzelec.

Südstadtfest auf dem Hof der Melachthonschule, mit einer Tombola zugunsten eines kranken polnischen Mädchens.

Gemeinsame Tagung „Deutsche und Polen in der Grenzregion in Görlitz“ in Görlitz und Zgorzelec.

1. Behindertentreffen der Euroregion Neiße im Dom Kultur.

„Kulturgeschichtlicher Gang durch Zgorzelec“ in der Städtischen Kunstsammlung Görlitz.

„Kleine Kooperation“ in Sachen Medizin.

Ein Jahr kleiner Grenzverkehr per Bus zwischen Görlitz und Zgorzelec.

06.05.1992

XVIII Dolnośląski Bieg Miejski.

20.05.1992

Spotkanie promocyjne w Ratuszu – przygotowanie wspólnych „Dni Gospodarki i Kultury”.

22. - 24.05.1992

II Dni Spotkań w Görlitz i Zgorzelcu organizowanych przez „Via Regia”.

10.06.1992

Minister Gospodarki Mollemann z wizytą roboczą w Görlitz.

12.06.1992

Koncert benefisowy na rzecz odbudowy Domu Biblijnego w Görlitz.

17.06.1992

Wizyta przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki i Pracy RFN w Görlitz.

18.06.1992

Wspólne uroczystości Bożego Ciała.

25.06.1992

Warsztaty na temat: „Transgraniczne środki przeciwdziałania dalszej degradacji środowiska naturalnego przez wspieranie zastosowania nowych technologii energetycznych”.

26. - 27.06.1992

I – Dolnośląski Bieg z Görlitz do Wrocławia.

06 - 1992

Spotkanie lekarzy z Görlitz i Zgorzelca.

04.07.1992

Festyn w Melachthonschule z tombolą na rzecz chorej dziewczynki ze Zgorzelca.

11.-12.07.1992

Konferencja nt. „Niemcy i Polacy w regionie granicznym w Görlitz”.

08.08.1992

I Spotkanie Niepełnosprawnych Euroregionu Nysa w Zgorzelcu.

22.08.1992

„Wycieczka historyczno – kulturalna przez Zgorzelec” – spotkanie w muzeum w Görlitz.

08 - 1992

„Mała kooperacja” w dziedzinie medycyny.

09.09.1992

I rocznica funkcjonowania linii autobusowej pomiędzy Zgorzelcem a Görlitz.

Gemeinsame Teilnahme am Kinderfest des Bundeskanzlers in Bonn.

Internationale Wirtschafts – und Kulturtage der Städte Görlitz und Zgorzelec.

In der Volkshochschule findet ein Seminar über das Zusammenleben zwischen Deutschen und Polen statt.

Gemeinschaftsausstellung „Drei Wege“ im Dom Kultury.

Gemeinsame Anti – Aids – Woche.

Gründung des Europa – Jugendorchesters.

Gemeinsamer Kinderzeichenwettbewerb.

Beginn der Arbeiten am deutsch-polnischen Autobahngrenzübergang.

Internationales Symposium „Deutsches und polnisches Schlesien“ in Görlitz und Zgorzelec.

Gemeinsame Veranstaltung zur Europäischen Woche der Suchtprävention.

Deutsch – polnischer Kinder – und Jugendworkshop.

Gemeinsames Schwimmfest in der Zgorzelecer Schwimmhalle.

Internationales wissenschaftliches Symposium „Vorurteile zwischen Deutschen und Polen“.

Deutsch – polnisches Jugendfestival.

Gemeinsames Schülerweihnachtskonzert.

14. Görlitzer Silvesterlauf mit Zgorzelecer Teilnehmern.

Lichterkerze gegen Gewalt und Ausländerhass.

16. - 18.09.1992	Udział dzieci ze Zgorzelca i Görlitz w organizowanych przez Kanclerza Niemiec w Bonn obchodach Dnia Dziecka.
18. - 20.09.1992	Międzynarodowy Dzień Gospodarczy i Kulturalny w Görlitz i Zgorzelcu.
09 – 1992	Seminarium traktujące o współżyciu Niemców i Polaków w „Volkschhochschule” w Görlitz.
02.10.1992	Wspólna wystawa „Trzy Drogi” w Miejskim Domu Kultury.
05. - 09.10.1992	Wspólny Tydzień Walki z AIDS.
09.10.1992	Powstanie Orkiestry Młodzieżowej Europa.
17.10.1992	Wspólny konkurs plastyczny dla dzieci.
02.11.1992	Początek prac przy nowym autostradowym polsko – niemieckim przejściu granicznym.
06. - 08.11.1992	Międzynarodowe sympozjum „Śląsk niemiecki i polski” w Zgorzelcu i Görlitz.
20. - 21.11.1992	Wspólna organizacja Europejskiego Tygodnia pod hasłem zapobiegania nałogom.
27. - 29.11.1992	Polsko – niemieckie warsztaty dziecięco – młodzieżowe.
04.12.1992	Wspólne zawody na pływalni w Zgorzelcu.
09. - 11.12.1992	Międzynarodowe sympozjum naukowe na temat uprzedzeń pomiędzy Niemcami a Polakami.
11. - 13.12.1992	Niemiecko – Polski Festiwal Młodzieży.
19.12.1992	Wspólny koncert Bożonarodzeniowy.
27.12.1992	14 – Görlitzki Bieg Sylwestrowy z udziałem sportowców ze Zgorzelca.
30.12.1992	Łańcuch świateł pod hasłem „Przeciwko przemocy i nienawiści do obcokrajowców”.

 Am 06.01.1992 nimmt das, nach einem Abkommen zwischen der Stadthalle, sowie dem Theater Görlitz als deutsche Träger und dem Dom Kultury, sowie der Stadtverwaltung Zgorzelec als polnische Partner gegründete Kulturbüro unter der Leitung von Ralph Czajkowski seine Arbeit auf. Es hat seinen Sitz sowohl in der Stadthalle, als auch im Dom Kultury. Der Schwerpunkt der Arbeit liegt im Aufbau gemeinsamer und Verflechtung vorhandener Strukturen im Kulturbereich der Städte Görlitz/Zgorzelec. Aber auch die grenzüberschreitende Zusammenarbeit in den Bereichen Medizin, Bildung und Kommunikation soll gefördert werden.

 06.01.1992 r. rozpoczyna pracę Biuro Kulturalne pod kierownictwem p. Ralfa Czajkowskiego powołane w wyniku porozumienia pomiędzy stroną niemiecką: reprezentowaną przez Stadthalle i Teatr Görlitz, a stroną polską : Dom Kultury i Urząd Miasta Zgorzelec. Biuro ma swoją siedzibę w Stadthalle oraz w Miejskim Domu Kultury w Zgorzelcu. Głównym zadaniem jest powiązanie istniejących oraz tworzenie wspólnych struktur kulturalnych w miastach Zgorzelec/Görlitz, jak również wspieranie współpracy w dziedzinie medycyny, oświaty i komunikacji.

23.01.1992 Auftaktkonzert des Philharmonischen Orchesters im Rahmen des „Europera – Projektes“
Koncert Orkiestry Filharmonii w ramach projektu „Europera”

 Der Intendant des Görlitzer Musiktheaters hatte die deutschen und polnischen Künstler zu einem gemeinsamen Konzert eingeladen, um der internationalen Zusammenarbeit in Görlitz neuen Schwung zu geben. Die polnischen und deutschen Besucher erlebten einen glanzvollen Auftakt des „Europera“ Projektes. In dem von Prof. Ludwig initiierten „Europera“ – Projekt geht es um multikulturelle Belange, die der Verständigung, Begegnung und Zusammenarbeit der Menschen in der Euroregion dienen soll. Im Rahmen dieses Projektes entstand später das Europera – Jugend – Musikschulorchester, mit Mitgliedern aus Görlitz, Zgorzelec und Liberec.

 Dyrektor Teatru Muzycznego w Görlitz zaprosił niemieckich i polskich artystów do udziału we wspólnym koncercie. Polscy i niemieccy słuchacze mieli możliwość wysłuchania pełnego barw i dźwięków projektu „Europera”. Zainicjowany przez prof. Wolfa – Dietera Ludwiga projekt nawiązuje do elementów wielu – kulturowych, które powinny służyć porozumieniu, współpracy i spotkaniom mieszkańców Euroregionu. W ramach tego projektu powstała później Europera – Młodzieżowa – Orkiestra Muzyczna, w której składzie znalazła się młodzież z Görlitz, Zgorzelca i Liberca.

20.02.1992 Arbeitsbesuch des Bundespräsidenten Richard von Weizsäcker in Görlitz
Robocza wizyta Prezydenta Niemiec Richarda von Weizsäckera w Görlitz

Ein Arbeitsbesuch führte den Bundespräsidenten R.v. Weizsäcker nach Görlitz. Nach einem Rundgang durch die Stadt, auf dem er von vielen Bürgern herzlich begrüßt wurde, konnte er sich in Gesprächen mit dem Görlitzer Oberbürgermeister ein Bild über die Lage der Stadt und die bereits bestehende gute Zusammenarbeit mit Zgorzelec machen. In seiner Rede sagte er, „Deutschland wird mit seinen östlichen Nachbarn genauso eng zusammenwachsen, wie das in der europäischen Gemeinschaft des Westens der Fall ist“.

Z roboczą wizytą przybył do Görlitz Prezydent Niemiec Richard von Weizsäcker. Prezydent, zwiedzał miasto serdecznie witany przez jego mieszkańców, podczas rozmowy z Nadburmistrzem Görlitz został zapoznany z sytuacją panującą w mieście jak i współpracą z miastem Zgorzelec. Prezydent powiedział w swoim wystąpieniu: „Niemcy zespolą się ze swoim wschodnim sąsiadem tak samo jak Wspólnota Europejska zespoliła się na zachodzie”.

29.03.1992 Gemeinsame Fotoausstellung im Dom Kultury „Görlitz gestern - Zgorzelec heute”
Wspólna wystawa fotograficzna w MDK „Görlitz wczoraj - Zgorzelec dziś”

Im Dom Kultury in Zgorzelec beginnt die Fotoausstellung zum Thema „Görlitz gestern - Zgorzelec heute“ – Bilder einer Stadt. Es ist eine gemeinsame Ausstellung Görlitzer und Zgorzelecer Historiker des Dom Kultury und der Städtischen Kunstsammlungen Görlitz über die jüngere Vergangenheit von Görlitz/Zgorzelec. Ein Ausstellungsteil bezieht sich auf die Stadt vor 1945 und macht so den inneren Bezug zwischen beiden Städten deutlich. Gemeinsame Geschichte lässt sich nur gemeinsam erforschen und darstellen. Die Ausstellung soll helfen, sich auf dem Weg ins geeinte Europa einen Schritt näher zu kommen.

W Miejskim Domu Kultury w Zgorzelcu otwarta została wystawa fotograficzna na temat: „Görlitz wczoraj – Zgorzelec dziś”. Zgromadzone fotografie przedstawiające wspólne miasto, zostały przygotowane przez historyków współpracujących z Domem Kultury i Miejskimi Zbiorami Sztuki z Görlitz. Wystawa traktuje o najmłodszej przeszłości Görlitz/Zgorzelec. Część wystawy dotyczy miasta przed rokiem 1945 i w sposób wyrazisty ukazuje powiązania obydwu miast. Wspólną historię można tylko wspólnie zgłębiać i przedstawiać. Wystawa ma pomóc w zbliżeniu się na drodze do zjednoczonej Europy.

27.04.1992 Treffen Görlitzer und Zgorzelecer Vertreter sozialer Einrichtungen im Dom Kultur Spotkanie przedstawicieli ośrodków socjalnych Zgorzelca i Görlitz w Domu Kultury

🇩🇪 Aufgrund des Hilfeersuchens polnischer Ärzte im Februar 1992 wegen der zunehmenden Drogensucht und Aids im grenznahen Raum, wurde damals dieses Zusammentreffen geplant. Jetzt wird die zukünftige Zusammenarbeit der Sozialdienste vereinbart und eine bilaterale Arbeitsgruppe geschaffen, Festlegungen zum Vorgehen bei außergewöhnlichen Notfällen werden getroffen und die Hilfe für Zgorzelec durch Übergabe von ausgemusterten DDR-Geräten, nicht mehr benötigten Betten und Bettwäsche organisiert.

🇵🇱 Wspólne spotkanie zorganizowano ze względu na liczne prośby o pomoc zgłaszane w lutym 1992 r. przez lekarzy ze Zgorzelca, w związku z narastającym na terenach nadgranicznych problemem narkomanii i AIDS. Uzgodniono warunki przyszłej współpracy służb socjalnych i utworzono bilateralną grupę roboczą. Podjęto ustalenia dotyczące postępowania w razie wystąpienia szczególnych przypadków oraz pomocy dla Zgorzelca obejmującej przekazanie sprzętu technicznego pochodzącego z NRD, niepotrzebnych łóżek i pościeli.

12.06.1992 Benefizkonzert für die Erhaltung des Biblischen Hauses Koncert benefisowy na rzecz odbudowy Domu Biblijnego

🇩🇪 Für die Erhaltung des Biblischen Hauses veranstaltet der Theater- und Musikverein e.V. ein Benefizkonzert, um eines der schönsten Häuser, das im 16. Jahrhundert erbaut wurde, vor dem Verfall zu retten. Zahlreiche Chöre, Gruppen und Künstler bieten ein vielfältiges Programm, das die kulturellen Aktivitäten in Stadt und Land, aber auch im benachbarten Polen widerspiegelt. Mit der Teilnahme des Orchesters des Turower Tagebaus, des Klavierquartetts der Musikschule Zgorzelec, sowie der Musizierschule Schlesische Lausitz will die polnische Seite auch ihren Teil zur Erhaltung historischer Bauten von Görlitz beitragen.

🇵🇱 Stowarzyszenie Teatralno-Muzyczne zorganizowało koncert benefisowy na rzecz utrzymania Domu Biblijnego, aby uratować w ten sposób jeden z najpiękniejszych budynków w Görlitz pochodzący z XVI wieku. Liczne chóry, grupy muzyczne i artyści zaprezentowały bogaty program muzyczny, który dał świadectwo kulturalnej oferty miasta, kraju i sąsiadów z Polski. Strona polska wniosła swój wkład w odbudowę historycznej budowli poprzez udział w koncercie Górniczej Orkiestry KWB „Turów” i Kwartetu Fortepianowego Szkoły Muzycznej ze Zgorzelca oraz Szkoły Muzycznej Śląskich Łużyc.

26. - 27.06.1992 1. Niederschlesien - Lauf von Görlitz nach Wrocław I Bieg Dolnośląski z Görlitz do Wrocławia

 24 Läufer aus Polen und Deutschland starten am 26.06.1992 am Görlitzer Marienplatz und werden am 27.06. in Wrocław erwartet. Die 1. Etappe von Görlitz nach Zgorzelec wird gemeinsam in einer Gruppe gelaufen. Dann wird je ein deutscher und ein polnischer Läufer zusammen laufen. Die Staffelübergabe erfolgt dann immer vom polnischen Läufer zum deutschen und umgekehrt. Die letzte Etappe wird wieder gemeinsam ins Ziel gelaufen. Dieser Lauf soll kein Wettkampf, sondern ein Beitrag zur Zusammenarbeit und Verständigung zwischen Polen und Deutschen sein.

 24 biegaczy z Polski i Niemiec wystartowało z placu Marienplatz w Görlitz. Zawodnicy oczekiwani są we Wrocławiu 27czerwca. I etap prowadzący z Görlitz, przez granicę do Zgorzelca biegacze pokonują wspólnie, w grupie. Następnie zawodnik polski biegnie razem z zawodnikiem niemieckim, zawodnicy biegną w sztafecie, pałeczka zostaje przekazana zawodnikowi z Niemiec przez zawodnika z Polski i odwrotnie, ostatni odcinek do mety sportowcy biegną razem. Bieg nie powinien zostać odebrany jako forma rywalizacji, tylko jako wkład we współpracę i polsko – niemieckie porozumienie.

08.08. 1992 1. Behindertentreffen der Euroregion Neiße im Dom Kultury I Spotkanie Niepełnosprawnych Euroregionu „Nysa”

 Das 1. Treffen der Behindertenverbände aus der Euroregion Neiße auf der Festwiese vor dem Dom Kultury wurde durch den „Reichsbund der Kriegs – und Wehrdienstopfer, Behinderten, Sozialrentner und Hinterbliebenen“ gemeinsam mit Behindertenverbänden aus Polen und Böhmen organisiert. Dieses 1. Treffen soll vor allem dem Kennenlernen der Behinderten, der Kriegerwitwen und Senioren der gesamten Region dienen. Die Behindertenverbände der Region wollen zukünftig im Interesse ihrer Mitglieder in der Grenzregion gemeinsam aktiv werden.

 I Spotkanie stowarzyszeń osób niepełnosprawnych z Euroregionu Nysa odbyło się na trawniku przed Domem Kultury. Spotkanie zostało zorganizowane przez „Państwowy Związek Ofiar Wojennych i Służb Wojskowych, Niepełnosprawnych, Emerytów i Świadków Wydarzeń wojennych” wspólnie ze związkami niepełnosprawnych z Polski. Służyć miało wzajemnemu poznaniu się niepełnosprawnych, wdów po poległych i seniorów z całego regionu. Związki niepełnosprawnych planują w przyszłości zjednoczyć swoje siły na terenach granicznych na rzecz interesów swoich członków.

27. – 29.11.1992 Deutsch – polnischer Kinder – und Jugendworkshop Niemiecko – polskie warsztaty dla dzieci i młodzieży

Das EBIZ und das Freizeitzentrum Görlitz hatte 40 Kinder und Jugendliche aus Görlitzer und Zgorzelecer Schulen zu einem Kinder – und Jugendworkshop auf künstlerischem Gebiet eingeladen. Unter dem Thema „Die Zukunft der geteilten Stadt Görlitz/Zgorzelec im Herzen Europas aus der Sicht polnischer und deutscher Kinder“ soll in dieser gemeinsamen Veranstaltung das Kennenlernen und Verstehen anderer Menschen und Kulturen, anderer Lebens –, Anschauungs – und Verhaltensweisen dazu beitragen, den jungen Menschen beiderseits der Neiße gegenseitige Vorbehalte zu nehmen.

Europejskie Centrum Kształcenia oraz Centrum Spędzania Czasu Wolnego Görlitz zaprosiło 40 osób młodzieży szkolnej z Görlitz i ze Zgorzelca do udziału w warsztatach artystycznych poświęconych tematowi: „Przyszłość miasta podzielonego Görlitz/Zgorzelec położonego w sercu Europy z punktu widzenia dzieci i młodzieży z Niemiec i Polski”. Wspólna impreza służyć ma wzajemnemu poznaniu, zrozumieniu drugiego człowieka i jego kultury, innemu spojrzeniu na świat oraz zaprzeczeniu stereotypom istniejącym wśród młodzieży zamieszkującej oba brzegi Nysy.

11. – 13.12.1992 Deutsch – polnisches Jugendfestival Niemiecko – Polski Festiwal Młodzieżowy

Aus Anlass der Arbeitsaufnahme des Deutsch – Polnischen Jugendwerkes zum 01.01.93 findet in Görlitz und Zgorzelec ein Jugendfestival statt. Auf dem Programm steht u.a. ein Workshop in der Stadthalle, auf dem Vereine und Verbände die Möglichkeit haben, Projekte der deutsch – polnischen Zusammenarbeit vorzustellen. Im Dom Kultury steigt eine Kulturnacht mit Filmbeiträgen, Ausstellungen und Disco. Die Jugendlichen haben Gelegenheit, mit der Bundesministerin für Frauen und Jugend, Dr. Angela Merkel und dem polnischen Minister, Jan Rokita ins Gespräch zu kommen.

W Görlitz i Zgorzelcu z okazji rozpoczęcia działalności w dniu 01.01.1993r. Polsko - Niemieckiej Współpracy Młodzieży PNWM zorganizowano Niemiecko – Polski Festiwal Młodzieżowy. Program obejmował m.in. przeprowadzone w Stadthalle warsztaty, podczas których związki i stowarzyszenia miały możliwość prezentacji swoich niemiecko – polskich projektów współpracy. W MDK w Zgorzelcu odbyła się „Noc Kultury” bogata w propozycje filmowe i wystawowe, zakończona dyskoteką. Młodzież miała możliwość rozmowy z Minister ds. Kobiet i Młodzieży panią Angelą Merkel i Ministrem panem Janem Maria Rokitą.

